

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів та кредиту
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю.ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет
Кафедра фінансів та кредиту
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ» (Росія)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

2 березня 2012 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2012

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
ТЗЗ

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
О. О. Мороз, доктор економічних наук, професор.

ТЗЗ **Тенденції** управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 407 с.

ISBN 978-966-641-453-6

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 2 березня 2012 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-966-641-453-6

© Вінницький національний
технічний університет, 2012

Журко Т. О., Швець О. Б. Виклики глобалізації для національної економіки.....	166
Зарічна Н. З. Фінансовий кластер як засіб сталого розвитку кластерних ініціатив в Україні...	169
Кобушко І. М. Трансформаційні процеси в розвитку вітчизняного інвестиційного ринку.....	171
Круковська Л. М. Цінове прогнозування в аспекті ринкових перетворень: принципи та вибір методів.....	173
Круць А. В. Банківська система України в умовах ринкових перетворень: наслідки кризи та перспективи розвитку.....	176
Кулик І. М., Скибчук О. І. Проблеми та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні.....	179
Кураташвили Анзор А. Критерии ефективного управління фінансовими процесами в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.....	183
Лимаренко В. А. Аналіз формування іпотечного кредитного портфеля.....	186
Мацук З. А. Роль фіскального федералізму в системі бюджетного регулювання в Україні.....	189
Масюк Ю. В., Шевцова О. А. Особливості руху фінансових ресурсів аграрних підприємств Дніпропетровської області.....	192
Мороз О. В., Штанько О. С., Сташко, І. В. Основні тенденції і перспективи розвитку сільського господарства Вінницької області.....	194
Мороз О. О., Семцов В. М. Оцінка сучасного стану агропромислового комплексу Вінницької області.....	197
Плопан Г. В., Святенко Ю. М. Проблеми розвитку фінансової сфери економіки України	201
Стасюк Н.Л., Коцюба І. Г. Скасування мораторію на продаж землі: загрузи та перспективи..	203
Ціхановська О. М. Перспективи створення соціальних кластерів у Вінницькій області.....	206
Шаблиста Л. М. Проблемні питання фінансів підприємств реального сектора економіки у трансформаційний період.....	208
СЕКЦІЯ 4	
МІСЦЕ ТА РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Безштанько Д. В. Стрес-тестування в системі управління операційним ризиком банку.....	211
Белінська С. О. Управління якістю при виробництві швидкозаморожених плодоовочевих продуктів як фактор досягнення продовольчої безпеки держави.....	213
Єпіфанова І. Ю., Мамадалієв Р. К. Ризик та невизначеність в діяльності підприємств.....	215
Єпіфанова І. Ю., Щетинін З. Ю. Управління капіталом підприємств в сучасних умовах.....	218
Зянько В. В., Лі Сює. Удосконалення обліку доходів підприємств в умовах нової податкової політики.....	219
Зянько В. В., Цзін Цзін. Роль управління в підвищенні ефективності використання основних засобів підприємства.....	221
Кафлевська С. Г. Становлення і розвиток соціально-трудова відносин в аграрних підприємствах.....	223
Коніщева Н. Й. Маркетингові інструменти антикризового управління розвитком туристичних підприємств.....	225
Косицький К. В. Особливості управління функціонуванням та розвитком промислових холдингів.....	229
Красвська А. С. Стратегічний менеджмент як важлива складова ефективного інноваційного розвитку сучасних санаторно-курортних підприємств.....	232
Краус К.М. Значення й особливості управління маркетингом малих торговельних підприємств.....	235
Ратушняк О. Г. Формування системи енергетичного менеджменту в житловому будівництві.....	237
Роїк О. М., Азарова А. О., Антонюк О. В. Математична модель оцінювання рівня використання стратегічного потенціалу підприємства.....	239
Ткачук Л. М. Історичні етапи становлення та сучасні тенденції розвитку управління якістю..	242
Уланов В. Л. Управление по целям и современные концепции систем управленческих показателей.....	244
Ульянова О. Ю. Институциональные изменения в посткризисной инвестиционной системе..	249
Фурик В.Г., Деренько О.А. Моніторинг і контролінг : суть і можливості використання в системі малого та середнього бізнесу.....	251
Якимчук К. Д. Нейромаркетинг: розвиток і вплив на формування попиту.....	234

- висока вартість у порівнянні із альтернативними позиковими джерелами формування капіталу.

Таким чином, підприємство, яке використовує лише власний капітал, має найвищий рівень фінансової стійкості, проте обмежує темпи свого розвитку, оскільки не може забезпечити формування необхідного обсягу активів в періоди сприятливої кон'юнктури ринку і не використовує фінансові можливості приросту прибутку на вкладений капітал.

Залучення позикового капіталу дозволяє суттєво розширити обсяг господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування цільового фінансування і на цій підставі підвищити ринкову вартість підприємства.

Отже, підприємство, яке використовує позиковий капітал, має більш високий фінансовий потенціал свого розвитку і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності, проте в більшій мірі утворює фінансовий ризик і загрозу банкрутства, які зростають при зростанні питомої ваги залучених засобів в загальній сумі капіталу, що використовується.

Література

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т.2. — К.: Ника-Центр, 1999. — 512 с.
2. Савицкая Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятий: учебник.- Минск: ООО "Новое знание", 1999 - 688 с.
3. Фінансовий аналіз: Навч посіб./ Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та інш.: за ред. Проф. Г.В. Митрафанова.-К.: Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2002.

УДК 338.24

Зянько Віталій Володимирович

д.е.н., професор;

Лі Сює, магістрант,

Вінницький національний технічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Запропоновано удосконалення обліку доходів та відображення їх у фінансовій звітності підприємства.

Ключові слова: *дохід, види діяльності, дохід від реалізації готової продукції, дохід від реалізації товарів, дохід від реалізації робіт і послуг, доходи від інших видів діяльності.*

Зміни, що відбулися у вітчизняній економіці, безпосередньо вплинули як на окремі підприємства, так і в цілому на промисловість України. З розвитком ринкових відносин складається новий механізм функціонування національної економіки, при якому змінюються виробничі відносини і підвищується відповідальність суб'єктів ринку за результати своєї діяльності [1].

Повний комерційний розрахунок, відсутність прямих вказівок з боку органів виконавчої влади, а також можливість застосування різних варіантів облікової політики обумовили той факт, що підприємства самостійно визначають стратегію економічного розвитку. При цьому, функціонування кожного суб'єкта господарювання можливе лише при наявності достовірної та об'єктивної інформації про фактичні результати його діяльності [2]. Тому питання бухгалтерського обліку доходів та контролю за їх формуванням і відображенням у обліку та звітності підприємств є досить актуальними і досліджуються як науковцями, так і практиками.

Вивчення наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів свідчить про те, що дискусії, пов'язані з вирішенням організаційно-методичних проблем обліку доходів усе ще тривають. Вагомий внесок у розв'язання цих проблем зробили вчені-економісти, такі як: М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, Ю. А. Верига, С. Ф. Голов, Б. І. Валуєв, В. М. Домбровський, В. І. Єфіменко, В. Г. Лінник, Є. В. Мних, П. Т. Саблук, В. Я. Савченко, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, Б. Ф. Усач, М. Г. Чумаченко та багато інших. Однак, на наш погляд, викладені ними результати досліджень щодо конкретизації питань визначення й класифікації доходів діяльності підприємств є недостатніми і потребують подальшого вивчення й уточнення.

Метою статті є дослідження основних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення найважливіших аспектів організації і методики обліку доходів та їх відображення у фінансовій звітності підприємств.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи від звичайної діяльності підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначає П(С)БО 15 «Дохід».

Дохід – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, внаслідок чого збільшується власний капітал підприємства (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків власників).

Під економічною вигодою розуміють потенційну можливість отримання підприємством. Доходи і витрати відображають в бухгалтерському обліку та включають до Звіту грошових коштів від використання активів. Прикладом збільшення активів, а отже, про фінансові результати згідно з принципом нарахування й відповідності доходів і витрат. Принцип відповідності передбачає, що обов'язковою супровідною умовою одержання доходу є здійснення підприємством витрат для його отримання. Цей принцип забезпечує визначення фінансового відображення доходу в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, є зростання дебіторської заборгованості внаслідок відвантаження продукції з наступною оплатою результату звітного періоду (доходу) одночасно з витратами, які здійснено для отримання цих доходів.

Критерії визнання доходів. Дохід визнається за дотримання таких умов:

1) збільшення активу або погашення зобов'язання, що зумовлює збільшення власного капіталу підприємства (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства);

2) оцінка доходу може бути достовірно визначена. Доходи, достовірну оцінку яких дати неможливо, у звітності не відображають, що відповідає одному з основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності – принципу обачності, який передбачає відображення у фінансовій звітності всіх елементів (активів, зобов'язань тощо) за вартістю, яка б запобігала заниженню зобов'язань і витрат та завищенню активів і доходів підприємства.

Звичайною діяльністю досліджуваного підприємства вважається діяльність, що здійснюється відповідно до його статуту. Прикладами звичайної діяльності є виробництво і реалізація продукції, виконання робіт і надання послуг, реалізація оборотних активів. В свою чергу, звичайна діяльність підприємства включає операційну, фінансову та інвестиційну [3].

Операційною діяльністю є будь-яка основна діяльність підприємства, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, що не є інвестиційними чи фінансовими. Основна операційна діяльність пов'язана із виробництвом або реалізацією готової продукції (товарів, робіт, послуг), що є метою створення підприємства і забезпечує основну частину доходу підприємства [4]. Інша операційна діяльність включає реалізацію інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій), операційну оренду активів, одержання або сплату санкцій. Разом з тим, до складу інших доходів від операційної діяльності відносяться:

- безоплатне одержання оборотних активів;

- вартість виявлених унаслідок інвентаризації надлишків;

- інші доходи, що виникають під час господарської діяльності підприємства та не відносяться до фінансової та інвестиційної діяльності.

Під інвестиційною діяльністю розуміємо придбання і реалізацію активів, що амортизуються (основних фондів, нематеріальних активів та інших необоротних активів), а також короткострокових фінансових інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів. Іншими словами інвестиційна діяльність – це вкладення капіталу з метою отримання доходу. Фінансові вкладення звичайно є інвестиційною діяльністю для промислового підприємства [1].

Відзначимо і те, що фінансова діяльність охоплює операції, які призводять до зміни розміру і складу власного капіталу та позик підприємства – залучення позикових коштів, сплата відсотків по них, а також одержані відсотки, дивіденди.

Надзвичайною діяльністю вважають такі операції чи події, які відрізняються від звичайної діяльності та щодо яких не передбачається, що вони будуть повторюватися періодично або в кожному подальшому звітному періоді [1].

При управлінні підприємством постійно потрібна інформація за всіма господарськими процесами та виробництвом на підприємстві, їх характером і обсягом, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, про їх використання, про стан розрахунків з дебіторами і кредиторами та фінансові результати діяльності, а саме дані бухгалтерського обліку дозволяють дати таку комплексну оцінку діяльності підприємств і організацій. Управління підприємством неможливе без бухгалтерського обліку, який є системою спостереження, виявлення змін і реєстрації процесів матеріального виробництва з метою контролю і управління ним.

Таким чином, система обліку фінансових результатів є необхідною та важливою частиною функціонування вітчизняних промислових підприємств. А разом з тим, саме від розуміння

важливості цього процесу залежить життєдіяльність конкретних суб'єктів господарювання. Досліджені основні питання стосовно формування та обліку доходів діяльності є досить важливими і багато в чому їх вирішення вплине на зміцнення економічного стану підприємства.

Література

1. Параскевич Л.В. «Облік, аналіз та аудит», 2009.- с. 218-222
2. Бухгалтерський облік у галузях економіки: [підручник] / [Захожай В.Б., Базась М.Ф., Матюха М.М., Базась В.М.]; за ред. В. Б. Захожай, М.Ф. Базася. – К. : МАУП, 2005. – 968 с.
3. Ломонос-Чанкселіяні М. В. Облік і контроль Фінансовий облік : [підручник] / [С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко] – К. : Лібра, 2005. – 976 с.
4. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік та оподаткування: [Навчальний посібник] / Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський. – Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2008. – 1112 с.

УДК 338.24

Зянько Віталій Володимирович

д.е.н., професор;

Цзін Цзін, магістрант,

Вінницький національний технічний університет

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто основні завдання та шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Ключові слова: основні засоби, основні фонди, нововведення, інвестиції.

Сьогодні одним з найбільш актуальних завдань, що стоять перед сучасним підприємством, яке має в своєму розпорядженні складне дороге в обслуговуванні обладнання, є необхідність забезпечення його безпеки та одночасно економічної ефективної роботи. Важливим моментом при вирішенні цього завдання стає впровадження систем управління виробничими фондами та активами підприємства, що складають невід'ємну частину виробничого процесу та дозволяють збільшувати виробничу потужність підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних технологій, не вдаючись до закупівель нового обладнання. Управління основними фондами - це управлінська методологія, основною метою якої є підтримання робочої готовності виробничих активів за рахунок оптимізації технічного обслуговування, ремонтів, матеріально-технічного забезпечення та використання трудових ресурсів .

Головна проблема в процесі експлуатації останніх полягає в розробці такої системи управління ними, яка б дозволила підвищити ефективність використання основних засобів у виробництві. Це завдання є досить складними, але його вирішення створить умови для динамічного розвитку підприємства і народного господарства в цілому [1].

Проблемам ефективного використання основних засобів присвячені дослідження зарубіжних вчених: Алімова О.М., Буніча П.Г., Галіцина В.К., Іванова Є.О., Левіної Е.В., Митрофанова О.І., Пашути М.Т., Сулова О.П., а також вітчизняні вчені-економісти: М.Герасимчук, Б.Кваснюк, М.Чумаченко, А.Чухно, А.Золотарьов, В.Клочко, Г.Одинцова, П.Орлов, М.Хохлов, І.Швець, І.Лукінова, С.Мельник, Ю.Наумова, В.Нелепа та інші. Розробкою і впровадженням результатів дослідження за даним науковим напрямом займаються вчені Інституту економіки НАН України, Інституту економічного прогнозування НАН України, багатьох галузевих інститутів.

Саме тому, проблема підвищення ефективності управління основними засобами на підприємствах є досить актуальною в наш час, і вона потребує більш детального вивчення. Вирішення завдання підвищення ефективності використання основних фондів і потужностей підприємства означає збільшення кількості продукції, яка виробляється, підвищення її якості, зниження собівартості одиниці продукції і виробництва в цілому, зростання потенціалу [2]. Метою статті є дослідження основних завдань та шляхів підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Найважливіші шляхи підвищення ефективності використання основних активів підприємства: поліпшення складу, структури і стану основних фондів підприємства; удосконалення планування,

Наукове видання

Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2012 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 4,99
Наклад 200 прим. Зам. № 2012-020

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009